

Megjelen minden második
vasárnap.

Lapfelépítés és felelős szerkesztő:

RÁTÓTS SZULKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sopron, Ó-gabonater 18. sz.

ELŐRE

FÜGGETLEN KRITIKAI BETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRÁK

helyben házhoz szállítva vagy előkire
postán küldve:

évesre előre 6 K -
fél évre 3 K -
negyed évre 1 K 50 f

Egyes szám ára 10 fillér.

Bírdetéseket felvétel és júda-
nyosan közöl a kiadóhivatal.

Közoktatásunk.

(h) A napokban adta ki a kormány terjedelmes és kimerítő jelentését a közügyek 1908. évi állapotjáról. Érdekes és tanulságos az a jelentés a maga egészében is, de különösen tanulságos egyes részeiben, legfőképp azonban az amit a népoktatásról mond.

Az erre vonatkozó adatai szerint hazánkban az elemi népiskolák 67-7 százaléka osztatlan. Megrémitó adat ez. Megrémit benne e szó „osztatlan” jelentősége, hordereje és következménye.

Osztatlan iskolák alatt t. i. azokat értjük, amelyekben az összes elemi osztályok tanulói egy tanórú, egy teremben vagy szobában, egyszerre oktat. Ez volna az osztatlan iskola meghatározása egy általánosságban. Nálunk magyarországon azonban ennek még más jelentősége is van.

A fenti meghatározás még nem foglalta magában azt, hogy fáz osztatlan iskola tulajdonképpen, egészen elvben az oktatásra alkalmatlan legyen. Sőt azért állítják fel, mert külön osztályok szervezéséhez nincs elég tanuló. Nálunk azonban a tulajdonképpen, az egész-

telenség, az oktatásra való alkalmatlan volta az osztatlan iskola fogalmának elválaszthatatlan kelléke. Nálunk azért állítják fel, mert iskola építésére, a több tanórú fizetésére nincsen pénz, mert arra számitanak, hogy azt úgy sem fogják látogatni. Nálunk iskolánk legfőbbjében egy tanórú 80, 100, 150. sőt akár hányszor még emel is több fű- és leánygyermekből álló hat osztályt tanít egy teremben, helyesebben mondva pajtában vagy szobácskában.

Hogy azután milyennek eredményel, azt csak az magyaraza meg teljesen, hogy ezekben az iskolákban a szorgalmi idő 6-7 hónapig tart, és ha az ünnepek és vasárnapokat leszámítjuk, a lényeges tanítási idő 4-5 hónapra zsugorodik össze.

És ezt nevezzük mi a nemzeti művelődés és haladás alapját képező nemzeti oktatásnak, a magyar kultúra tenősbőségének a nemzetiségieke fölött.

Pedig ilyenek a viszonyaink, — nem a tulzas hivatalos képzelet, hanem a miniszterium hivatalos kimutatása szerint, népiskolánk közel háromnegyed részében.

És most kérdezzük: Létetik-e oly

tanító, aki ilyen körülmények között a tanítás legelőnyösebb feltételének meg tudna felelni és csak a legparányibb eredményt is elérni?

Ezek alapján minden pedagógiai szakképzettség nélküli is teljes harározottsággal állíthatjuk, hogy nálunk kétféle amalfabéta van. Mindazok akik az ilyen osztatlan iskolákat látogattak és — amint a jelentés mondtja — mintegy 700.000 olyan, akik mindzen iskolafizetés nélkül teltek és tesznek szert erre a művelődési feljövélre.

Há kérem, mi kultúrnelzet vagyunk.

Rendeltük tanítóink fizetését, de hogy ennek a rendezésnek az áldását legelőbb esetben függővé tettük a felekezeti pápáék és nemzetiségiek beleegyezésével, az megint más fejezet alá tartozik. Rendeltük a konzurat is. Hogy azután itt megint a kispapság anyagi függetlenségéről gondoskodni megfeleltünk, ahhoz ismét semmi köze másnak. Hatvan év óta van a kötelező népoktatás törvénybe íktva és hogy mégis meg mindig ekelety 700.000 azok száma, akik iskolába sohasem jártak, hat emiatt se kopassza senki a száját.

Haller József sajtópöze Zsombor Géza ellen.

II.

A tárgyalás.

Azt a nevezetes 1908. évi október 8-iki esküdtzéki tárgyalást, melynek még nagy hullámokat verő utóhatása leste, nárai Szabó Jenő törvényészéki elnök vezette. Mint szavazóbírák Fehérpataky László és Thariczky László szerepeltek. A jegyzőkönyvet vezető Stefler József volt.

Az elnök megvitatta a tárgyalást és megállapította, hogy Hilbi-Haller József fogmagánviduló Meiszner Ernő dr.-ral, Zsombor Géza vadlott pedig Herzog Sándor dr.-ral megjelölt.

Előnk Zsombor Géza vadloltat személy adataira kikérdezten, megállapította, hogy vadlott 37 éves. Sopronban született és oda illetékes lapkiadótuladónos.

Következett az esküdték kisorsolása.

Kisorsolva lett: Poós Gusztav nyug. jószolgabíró (Győr), Simonyi Károly asszisztens (Győr), dr. Csizmadia Mihály földbírtokos (Pöze) Schmidt H. F. cukorgyáros (Győr), Kientz Károly bérő (Enece), Pozsgai Gyula földbírtokos (Szentiván).

Strausz Jenő kereskedő (Győr), Bejczy Ferenc asszisztens (Győr), Magyar Ándor földbírtokos (Gönye), Váset Gyula biztosítási üzemő (Győr), Romonok Ferenc kékléso (Győr) és Breuer Lipót vagóbiztos (Győr).

Az elnök megállapította, hogy a vad tárgyat „A Radikál” 1908. évi márczius 29-iki és az 1908. évi április 5-iki számban megjelent cikkek kepezik. Elrendeli azok hitelesített fordításának felolvasását, melyek így hangzanak:

Az 1908. évi márczius 29-én megjelent cikk:

„Hilbi-Haller ur mosás alatt.”

Ha valaki Esterházy herceggé jószágkormányzója és az ország első magánának mindenképpen bizalmasa volt, egy erkölcsi foglaltsággal más esküdtökkel kell tisztáznia, mint azt (a fejelelmi eljárás alatt álló) Hilbi-Haller ur teszi.

A „Radikál” alaposan elbánt a jó ural. Hilbi urat valódi alakjában mutatja be és ha arra nem is kergettek el azonnal, egy kis álferecska azonban esakhamar elseperte és mint Mefisztó után a kénfust, úgy maradt mögötte a fejelelmi vizsgálat. — Kivickelt is a nagy ur a háibában és bele-

kapuszokodott a nyugdíjaztatása iránti kérvénynek mentő szalmaszámba, de a hercegi vezetéshez egész helyesen kijelentette, hogy: várjuk meg a vizsgálat eredményét és megállunk, valjon a Kapuvár diszpolgára egyáltalán kap-e nyugdíjat.

E napokban várjuk a döntést és Hilbi ur dicára a tiszta lelkiismeretének, megis kísértelőt lát. És ekkor valamely jökevény elérel meg azt a sikerrel trefalel engedi meg magát, hogy ir a diszpolgár urnak nyelven levetölöz: „Bárkessze te remegő Halhercecska, mert tud rólad Zsombor meg több gazagoktól is, beszélnel költene Zsombor, akkor talán sikerül meg megmentesed.”

Ha csak Haller ur maga nem gyartotta a levelet és a dolog korai áprilisi trefának nyugozna. — Az előző bizonyon azt akarta elteni, hogy Haller Zsomborról meg néhány érdekes árulást kapjon, mert az kétségtelen, hogy Zsombor a hamis anyakönyvek lovagjával szóba nem állt volna. Elvégre is, a magánlelben megválogatta az ember a tartsasságot. És Haller ur azt agyalászt megsejtette, mert belekapuszokdva a nyelven levelek, akár csak a kapuvári disznóhajszerok disznóakéval és „leleplezte” az egész áprilisi trefa valamelyik soproni zuglajecskában. Ennek a manipulációnak a celja

Gummisarok, cipókrém, cipósámfa, cipókötő, szallagtartó, gyöngycsokor

és mindennemű diszmi bőrök nagy választéka.

Világhírű „O'SULLIVAN” gummisarok

és „IDA” cipókrém egyedüli raktára

FLEISCHER JÓZSEF UTÓDA

börkereskedésében

SOPRON, SZÉCHENYI-TÉR 20.

Stessel Simon, mindennemű faanyag és tűzifa raktára (Deák-tér 4.) szám.

hisz ez elsősorban annak a baja, aki az iskolát kerülte. Elvben az iskolák és a népoktatás államostását is elhatározták már, és hogy ép az osztalton iskolák által nyavalyának kiküszöböléséről nem esett szó soha, az csak annak van, mert szegények vagyunk és ily felesleges dolgokra nem telik.

Mert hát, kérjük szeretettel, minek is dobnánk ki száz meg száz ezreket tisztességes népoktatásra, midőn arra az időre, míg a tanfolyamok ifjúság elcsesperedt és az állam hasznos polgárává válna, amugy is már rég ki-vándorolt Amerikába. Az amerikaiak számára pedig mi nem fogunk drága pénzünkön népoktatást felállítani és fenntartani. — Igaz is. —

Egy havi vármegyei közigazgatás.

Sopron, 1909 április 7.

A vármegyei közigazgatási bizottság mai ülése meglehetősen egyfajta mosoly dicső-sorban az alsópai jelentést vette tudomásul. A haborus idők alatt történt hadvezetési intézkedések pontos és zavartalan fogantatásából kifolyólag alkalma nyit az alsópaiak a közigazgatási közegekkel meg-dicséreni, amit jelentése kapván nem is mulasztott el. Megnyugvasd szolgalt.

Utána Fertács Jenő ajtóhoz ösmertel a nem katolikusok által katolikus plebiániákban teljesítő pörbeszolgáltatmányok ügyében lekezeletti miniszter rendeletét, melynek értelmében a nem katolikus hitfelekezeti egyének javára mentesek lesznek a pörbeszolgáltatások alól, ha azok tisztán magánjogi természetű kötelezettségből származnak. A plebiánosok az állam fogja kártalanítani a veszteségeiket. Ugyancsak megnyugvasd szolgalt.

A déli vasut igazgatóságának értesítést

azonban érhető. Hilbi ur menteni akarja beszünetelt elmerülőfelben lévő hajóját és ezzel közeve, azt akarja mondani a hercegnek, hogy: látod legkegyelmelemben uram, így üldöznek engem, a falpig beszünetelt embert és csak a lösz „Radikal” az egyedüli, aki kétéltűkkel beszéltemben. Hőzjárattal ehhez még az is, hogy a herceg környezetbeli beszünetelt embereket intrikusokként állítja oda.

Nos hát kapuvári Hilbi ur, így nem játszanék. Mindenelőtt kijelentjük, hogy Karál urat soha az életben nem látjuk, vele sem közvetlen sem közvetett uton nem érintkezünk. Kijelentjük továbbá, hogy bizonyos Gombásnak a herceg udvartársában való léteire egyáltalán tudomásunk sincs. Ezt bizonyítani bármely esküvel meg a családunk ügyvédségére szólóval is bármikor és minden körülmények között készek vagyunk. Ami pedig a kapuvári Hilbi bíróesetét vagy artárságot illeti, mi is egész terjedelmében tárgyjel nem állítanunk, melyek zsernt 0 kitüntet szavazt, aki azt sen nem tudja, hogy Esterházy Miklós herceggel ugyazt a levegőt szívja. Ezt mi már máskor is megmondtuk neki, de ő csak fenyegetve beneggett a sajtóperrekköz, de köiben hallgatott, mert talpas oka volt rettegnie a valódiság bizonyításától. Mi ismételten felszólítottuk, hogy az esküdtségi elnök által adjon nekünk alkalmat annak bizonyítására, hogy tényleg csak közönséges szivány és gazember. Még pedig ily tényekre vonatkozólag, melyek a radikális újságokban a nyilvánosság számára már megjelentek, anélkül, hogy a kapuvári Hilbi ur csak a fél és megmozgatta volna.

Ezen diszes gyűjteményből csak a következők soroljuk fel:

1907 május 5-én:

azonban, mely a bizottság kérelmére a sopro nsavanyu kúti gyögyfűerdő északra az időben többszörrel me-növekedvezmény engedélye-zéséről számolt be, a bizottság már örömmel veszi tudomásul.

A sopron—szombathelyi vonal kitárása helyezett menetrendváltozása pedig a nagymartoni járás pászarára révén már vitát is provokált. Sopron város is a vármegyei bizottság is addig nyugatta a déli vasut igazgatóságot, míg az végre a kívánt irányban menetrendváltozásra ráállt és megígérte, hogy a május menetrendben az üzidőszertint Szombathelyen 2 órát vesztetleg és csak fél 1 órakor Sopronba érkező vonatot Szombathelyről azzonnal, azaz úgy fogja indítani, hogy az még a kora délelőtti órákban érkezék Sopronba. A nagymartoni járásbeliek azonban tiltakoznak a jelenlegi menetrend ily irányban megváltoztatása iránt és a régi rend fenntartását kerik, indokolván keresüket azzal, hogy a kora del-előlt induló vonatig Sopronban el nem végezhetik dolgukat és így szükségtelen maradásra kényesztetnek, a déli vonat elmaradása pedig a soproni kirándulókat és ezzel a kirándulási helyeket is megvívítene. A közigazgatási bizottság azonban egyhanglag úgy találta, hogy a nagymartoni járásbeliek nem értenek a maguk dolgához és hogy úgy van ez jó csupán, ahogy azt a bizottságunk nagy-negozettségűen sikerült.

Hangulatkelebb volt Rupprecht Oliver interpellációja a pénzügyigazgatóhoz a Repevidék és általában a tilalmasan osztályozott vidékek katasztere ügyében. A pénzügyigazgató az alsópaiul egyetemben azon buzdokkolott, hogy a bizottságot megnyugtasd, ami sikerült is csak. Azt mondják, hogy az előkészítő munkálatok a kataszteri kigazdítása érdekében epp most folynak és már a legközelebbi napokban a hirdetemnek és felhívások is szét fogunk küldetni, melyek értelmében nemcsak a községek, hanem az egyesek is kerültek a kataszteri kigazdításra. A bizottság mindent megnyugvással vette

tudomásul, de attól tartunk, hogy ez még nem jelenti azt, mintha a pénzügyigazgató és alsópai kijelentései a népet is megnyugtatóan képzett lett volna. Hiszen hej be sok dolgok szólnak már a bizottság megnyugváására, ami adakini forrongást és nyomort idézett elő, mert lát hej be ritkán fedi a „bizottság” érdeke a négy érdeket és hej be kissé azok száma, akik odabinn azoknak az érdeket komolyan és ferdehan vedel, kik ottébb a celből odakültek.

Rupprecht Olivér azonban még azíránt is tett előterjesztést, hogy az iden várható nagymennyiségű esereborog irásban az is kóklak ifjúsága a tanítók vezetése alatt vegyen részt. Ezen javaslattal szemben meg a tanfelügyelők sikerült a bizottságot megnyugtalan azzal, hogy majd valaminekép intézkedni fog.

Ezzel tehát a bizottság teljesen megnyugtató oszlott utat a nagy és felesleges teljes munkája után.

Kamarai közgyűlés

Sopron, 1909 április 6.

Már rég nem hallott okos, tartalmas, tárgyilagos és amellőz midet meggyőző beszéddel volt része azon keveseknek kamarai tagnak, akik a mai gyűlést jelenléteikkel szerezteszték. A genyéköld Ulléin kamarai elnök távolról folytán Spiegel Szigfréd alelnökét elnököt és szavalt hej kamarai tevékenységéről megnyit beszéddel.

Eseteile a gazdasági kigyűléssel teremtett új helyzetet, megemlékezék arról a mozzanatról, mely a kamara a házalók érdekében indított és amely bizonyára sikeres eredményre fog vezetni. Szól a sirtak keres halatára, az az egyborító söréles voltára, valamint az adótervényjavaslattól, minek kapcsán örömmel konstatálja, hogy sikerült az egyenes adó kontingentálást keresztel-vinni, miáltal az adózók jó része nagy adóterhelést szabadult meg. Rámutat a magyar királyi államveszték által kitárása helyezett

ellen nyilvánosság hoztunk és bozni fogunk, az a közérdeki előzetes megbeszélés, mely megszabadtunk a társadalmat ezen metelőlt, mely a hercegi főszék kormányzó általásból kifolyó általannal fogva lidekerent nehezíti a közéletet és amely a vármegyei bizottságot befolyásolva, azt ugyszóval egymaga irányítja, alapúnt, arvaszaki elnököt, főszolgabíróst stb. választást úgy, hogy nélküle által, ellene azonban semmiesetre sem lehetett senki meg csak vármegyei irnok sem. Ha ez meg csak rövid ideig így tartott volna, úgy Haller a saját, már általannan gyűlölt neve mellett, az egész vármegyében meg az által képviselt herceg nevével is gyűlölté tessz. Ebből eredt azután, hogy meg bizonyos szalonalpos is, mintha súlyos nyomóttal szabadult volna fel, úgy fellegeltek, midőn mi végre, a radikális sajtó által meg-szólt bukást tényleg előidézték.

Személyes érdekv gyűlölet vele szemben soha sem vezérelt, hisz véle soha semmiféle összekötetetésben nem állunk, személyesen pedig nem volt a (mindenesetre kétséges) szerezésről is ismerhetik.

Ha azonban az az életben aprósi előlé és névtelen levelel vetelőttel csakugyan a kapuvári Hilbink „horjartja” lett volna és névtelen leveleket néhán az lett volna a célja, hogy a további támadásokot elve-zaróalnak minősítthesse, úgy alaposan csve-lődött Nimesen az a hatalom, mely mog-kadályozhatna bennünket abban, hogy az esetleges újabb „okmányok” Hilbi ellen nyilvánosság hozzuk. És Hilbi felelme ös-tudomásnak és eléggé indokolnak látszik, mert nagyon jól tudja, hogy nem csupán azokat a gazdaságok követte el, amelyeket a „Radikal” már eddig hozott nyilvánosságra.

Folytatása következik.

A Sípőcz-Haller pár nem fogynékni úgy, hanem okmányhamisítás.

1907 május 12-én:

A kuria elrendelte, hogy a soproni ügyvédi kamara a Haller József ellen okmányhamisítás miatt emelt vád irántal a soproni kir. törvényszékhez tegye át.

1907 május 26-án:

Haller József a herceg metiszója és gaz kórolánusa Haller ur javára hamisítottat meg a kapuvári anyakönyv és így jutott a „Hilbi” nemési előnevhez. (Ezen tényleg felhívjuk Nemeth János kapuvári pörjóst urat, jelentse ki, hogy igaz-e vagy sem.)

1907 június 2-án:

Haller igazgatósága által adottot ki berbe a hercegi bírtok Berg híronak holdban-kelet által 9 forintért. Berg báró pedig a bírtokbérlet adta a parasztozok holdjainak 50 forintért. Ez a súlyos vád is Haller terheit.

1907 július 7-én:

Schaller ügyvéd és Schill jegyző Haller gazembernek neveztek. Kérjük nyilvánosságra hozni a soproni törvényszéknel 1756/98. B. és 1744/98. B szám alatt elteköt bírányai iratokal. Szalay Bálintól Nemethen pedig kérdezzék meg, hogy a hín, arérogás, pénzsovár, népellenes, embertelen, leiki-smertelen, okmányhamisítás miatt és csalással vadott Haller József miket szabadult ki az igazságszolgáltatás nélkül közül.

1907 július 8-án:

Börig nyuzta ügyfeleit.

Ezen hangmenben meg hosszasan folytatathatnók kapuvári Hilbi személyleírását, azt hiszük azonban, ennyi is elég, hogy mindenki tisztán és egyenesen lássa kicsoda tulajdonképpen Haller, aki ezen intrikus dacára sem mert a bíróság elé menni.

Midnen sorban, amelyet eddig Haller

szállítási díjtelek emeléséből származó újabb terhekre a végül a hóborús hírek káros hatását csökkentve, az imádkor helyreállt helyzetnek áldásos határba vetett reményével zárja beszédét. A szép megrágyolt újjáépült palaták a jelenlévők.

A tárgysorozat többi pontját azonban már sokkal kevesebb lelkesedéssel, azon megelégedéssel egykedvűséggel intézték el, a jelentéseket tudomásul vették. Sopronvármegye atriát, a fűmői vonatösszeköttetés tárgyában, külön felirattal fogja támogatni a kamara. Úgy érzi, hogy tud ő még különbet is mondani mint a vármegye.

A debreczeni kamara eszméje, hogy csak azoknak a kereskedőknek és iparosoknak jegyzéket legyen köteles a kamara az állami metekhitelítő hivatalnál közölni, kik merietet használnak, már osztatlan helyeslésre látt. Ugyiszent a temesváriak mozgalmát a holtbárák rendszer ellen is támogatást nyert. Az agráriusok védelmének korlátozása, az érdekképviseletet valamint az ipari és kereskedelmi alkalmazottak biztosításáról szóló törvényjavozója érdekében is felr a kamara a kormányhoz.

Mintfogya a „felirásban” már benne voltak, elhatározta, hogy Hackner Sándor javaslata értelmében a gabona-átírtást megszüntetése érdekében szintén felmunk és kéri fogják, hogy mielőtt a kormány ez irányban döntene, hallgassa meg a szakértőket.

Kissé hevesebb vitát — ha mindjárt meglehetősen alacsonyabb színvonalról — provokált a soproni ipari helyi-zövevények abbéli kéréme, hogy a kamara nagyobb mennyiségű izlötreszeket vásároljon és tekintélyes összegű kölcsönökkel helyezzen el náda. Hát ebbe, elég okos, a kamara nem bele, sőt ellenkezőleg, ennek kapcsán elhatározta még azt is, hogy az ezidőszori bírtokában lévő 20 darab ezer korona névértékű részlegyet is felmondja a hitel-szövevényekről.

A segítségnyújtási ügyek kapcsán többek között elhatározta a kamara, hogy a Röttig Gusztáv és Fia cég kiadásában megjelölt „Nyugatmagyarországi Címintar”-ból néhány példányt megvesz és ezeket a kerülethez tartozó ipartestületék és kereskedelmi szervezetek közt fogja kiosztani.

A lendülettel bevezetett gyűlés így tehát már a második pontjánál elapdosva — mint jó idő óta valamennyi — meglehetősen üres és jelentőség nélküli maradt.

SZEMLE.

Sopron, 1909 április 17-én.

Folytérigazítás. Kelletlen tevédecs folytatni utolsó számunkban megjelent „A színház tartozásai” című cikkünkben Steiner György helyett Steiner Samu került ki a szövegszerkesztésből, ami meg kellenehítené inkriminációját, adott alkalmat. Ezen tévedést meg kell javítani, még pedig feltétlenül módon, amint készségesebben igazítjuk helyre, nehogy érdeklődő szemeinket csorítsa az, akit a díszlet és előismerés nyelvé megillit. Hangsúlyozottan konstatáljuk tehát, hogy az, aki a színház örökös 200.000 koronás tartozásai tervé ellen a terrorizálás hazafelirattal való vádjakkal szemben megis bírtan és egyenesen foglalt állást, nem Steiner Samu, ur hanem Steiner György ur volt.

* Nem volt, nincs és soha nem is lesz. Mi? Korunkunk? Mi? Ja, az mit más kérdés. De megfűti a következő. A folyó hó 14-én tartott közgyűlést bizottsági gyűlésen egy lelkes honatya meginter-

pellálta tetterős polgármesterünket a körház lassan, azaz sehogyan haladó ügyében. A főválagosított megfűtő volt. A polgármester ur ugyanis azzal fejtette meg a fennmaradás okát, hogy a szakközvetítő Wálder főmérnök és Beck városi fizikus külföldi tanulmányutra való kiküldését határozta el, ezen ut megfűtése és eredmények bemutatása előtt tehát mit sem lehet tenni. Ezt nevezük alapossgunk. Hát még ha meg-gondoljuk, hogy egy ilyen „tanulmány”-utat meg Gebhardt idejében is foganatosították már és hogy ezen fenomenális alapossg Meiszner Ernő dr. eszméje volt. Adta láncosait, de hirtelen szállta meg az urakat a lelkiismeretesség. Rövid néhány héttel ezelőtt a 200.000 koronás színház-tartozásai ügyrel ily alapos és körültekintő eljárásra a kutyas nem gondolt. Hanem hát persze-persze. Az színház az kellett, az kárta; ez pedig nem kell, ez nem akájuk. Agyonitott nem merik, tehát agyon-tanulmányoztatják. Így is annyiba fog kerülni, mintha akár meg is építettek volna. Az pedig a fő. Mar t. i., hogy sokba kerüljön, ugy mint például a színház. No de reméljük, hogy ez a fenomenális szakközvetítő, tartozat végrehajtás előtt a közgyűlés elé fog kerülni, a hó azután majd érdeme szerint fogjuk melatni.

* **Miért is megy nálunk minden olyan ferdén?** A városi érdeszeti bizottság előző állás betöltésére várt. Az é napokban megjelent válogatások alkalmával ezen vezető aklara Darvas igazgató urat ajánlották. „De hiszen én az érdeszethez mit sem értek” szabdokozott a szerény és lelkiismeretes szabdokozó. „De hiszen elődje sem értett hozzá”, nyújtatták meg a város ügyi lelkületek viselő nyomaték és egyhangúlag választották meg Darvas-t előzőnek. Ahát! most már értjük.

* **Az olasz Szaléz egyesület a vármegyén.** Van Olaszországban valami „Szaléz” nevű egyesület, melyben minden fiút, aki négy évesen át évente 400 koronát beikt, bármely pályára előkészítetnek és a hó a fiút a meggye elhette után addig, meg arra szükösse van, a szabadon választott pályára így érve, teljesen ki is kepezik. Ez pedig sokat jelent.

— Egy rabaközö arvának a gyáma ezt valahogy kifürkészvén, kedvet kapott gyámfiat elvinni a Szaléz egyesületbe elhelyezni és most erre engedélyt kért a vármegyétől. Arra való tekintettel azonban, hogy a fiú már az időre, míg belőle kész ember lesz, bizonyára olasz honpolgárrá vedlene, az árvaszék a kérélmel ellátsította. Hát hiszen van valami a dologban. Amizy is szegénytelen kevesen vagyunk és fogynak egyaránt. Csakhogy, akár mit vesszük a dolgot, ennek nem az a módja. A szabad elhatározás és a kinalkozó jó törvényeserté nélkül kibszá-nálásnak korlátozásától teljesen eltekintve, nem csak az árvaszék eljárásában, de különösen a megfelelő intézmények hiányában sengeteg adást mardiságot látunk. Ha valahol, még elő sorban szeretett hazánkban volna ily Szaléz és chbez hasonló egyesületek vagy intézmények szükség, mert ott ezeknek a hiánya az, ami bennünket idegen nemzettek kulturizeményeink igényelvényeivel és ezzel arra kényeszt, hogy a hazafiatlanság vajdájának kitégyük magunkat.

* **A ma szerelmi regényei.** Fialat gyűrés kereskedő csinos leánykának udvarolt. A nevek mellékelek. A legény a szülők nagy öröme meg is kérte a leány kezét, de a leány más szeretettel és helyegyzéssel megtaggatta. A szülők azonban erőszakoskodtak és így az eljegyzés a völényen vastag jeggyűrűt huzzott nyapon-aszonja ujjára. De még ez sem lágyította meg a leány szívet.

— Miért oly szomorú — kérde erre a legény. Nem akarok a maga felesége lenni. Bólat szeretem. Lépjön vissza érő a házasságról, ne tegyen mindhármunkat szerencsétlenné!

Ere a fiú megfűtött és visszavéve a jeggyűrűt, komorom mondta:

Jó! — Nem bánom, lemondok magáról. De most mondja meg legálább, hol lakik az a — Béla.

Az Ismetért, mit akar? — kérde a megfűtött leány — csak nem akarja megfűtő? — Nem! — volt a zord válasz — elakaron neki adni ezt a jeggyűrűt.

* **Konyhakeresztés telep a Balaton mellett.** A Balatoni Szövetség feltörzsezzel foglalt a földmívelési miniszterhez, hogy az ott létesülő félben lévő zöldségtermelő telepek és konyhakeresztés berendezéseket állami támogatásban részesítse. A miniszternek, különösen tekintettel arra, hogy ez a természeteg itt az országban ma még legnagyobbbrézt vándorló külföldiek kezében van, helyt adott a szövetség előterjesztésének és egy ugy-nevezett bolgár-rendszerű nagyobb zöldség-termelő mintatelep berendezése iránt azzal a kikötéssel intézkedett, hogy abban kizárólag kiskisgárdák vagy munkásszállások részesedjenek. A telep berendezése már folyamatban van. — Azt hiszik, hogy ily telep berendezése a Fertő mellett, a zöldségtermelésre kiválóan alkalmas területeken nem csak nekünk és környékünknek volna valóságos áldása, hanem a nagy fogyasztási piacok, úgy mint Bécs és környékének közlése annak a felelte jövedelmese gazdasággy mihamarabb meghonosítását vonná maga után, mely állami támogatás nélkül is, bőven hozná meg a vele foglalkozók faradozásának gyümölcsét.

* **Nem csak mi.** Mint levelünkön írja, Váradi Géza szombathelyi vállalkozó a szombathelyi városi tanásteól automobili hőkocsikra kért közkezelést engedélyt. A tanács azonban ezt a kérélmel nem is alkalmazhatta. Valjon a szombathelyi tanács nem járt-e műfölké tanácsért. De ha nem, ez az eset vajonszállatukra szolgálhat, mert bizonyoság tesz afölök, hogy a mervadók mardisága, rövidlátása és szűkkeltsége másut is megrovótja a haladásnak.

* **A bécs—pozsonyi vasút.** Néhány esztendői buza-vona után vgre talo áka került a bécs—pozsonyi villamos vasút megépítéséről szóló törvényjavaslata. A vasutat a Ganz-féle villamosítási társaság építi, mely a vasút engedélyesétől, egy Tauber nevű mérnökötől megvásárolta az összes jogokat és engedély-ményeket. A terv az, hogy a Ganzgyár két részvénytársaságot létesít. Az egyik az osztrák tars ság, 900.000 korona törzsrésztvény, 4 millió korona elsőbbségi részvény és 107 millió 476-os kölcsönkötvény kibocsátása útján hozza össze a szükséges tőkét; a magyar részvénytársaság részvénytőkeje pedig 1:44 millió korona lesz. A 107 millió korona kölcsönkötvényért Alsóausztria vállal garanciát, a törzsrészvényeket pedig 300.000 korona erejéig az osztrák állam, a 300.000 koronát pedig az érdekeltek köztésség veszik át. A két részvénytársaság forgalmi szerződést köt egymással és a forgalom Pozsony és Bécs közötti egyéges lesz. Az építéshez még e hónap folyamán hozzáfognak.

Hírlik.

hogy Nádasy a soproni színiénevez tisztá jóvedelméből építi a szombathelyi arénát;

hogy Nádasy is beteljesíti a közmondás, hogy: „nem mind arany, ami fénylik”, mert a szentuzsákoktól hirdetőt szentia fényes bérlet dacra a husvéti ünnepek Szabadkán való kénytelen vendég-szerelnie;

hogy a Soproni Napló és Nemzetlör

nemskóra funkcionálni fognak, mert balszájban legelőbbityre már amúgy is egy-egy ugyanazon cikkel jelennek meg:

hogy Tompa Kálmán a költő és drámai hőszépszéki titkárnak és kvartélyesinálónak esapott fel;

hogy Kottlow német színgazgató jövőben a karzati illetenségét meg fogja több meg nagyobb illeténséggel a színpadról megterolni.

A KÖZÖNSÉG KÖREBŐL.

** Ezen rovásban bármely iranyu általános érdeklő panasznak vagy felszólalásnak keszeggel adnak helyet.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Lapunk legközelebbi száma május 2-án jelenik meg.

S. Sz. Sopron. Sajnálatlalt bár, de felszólításnak semelyik irányban sem tehettek eléget. Más lapokhoz nem fordulhatunk, mert azok a dolgot tudomást sem vettek és így az oda nem tartotuk. Beszámoló sem kerülhetünk, mert szent meggyőződésünk szerint az illető urat mi nem szeretjük és ez, hogy ő sértve éreend magát, még Ő nem állította. Nem lehetjük ki magunkat annak a blamázsnak, hogy beszámolóreánk aranka nevesenek és azt mondják: Én, ki a cikket elolvastam, dehoggy érem magam megsejre. Sőt, igen szépen köszönöm a meg nem szolgált díszetret. Önök egyszerűen felültek valának, kit felhőborításba alkalmasint csak bele agrattak. — Még vagyunk győződbe, hogy talán már is, de minden bizonyos a cikk elővássa után mostani fogja levélet, a nábank tett látogatást és azt a bizonyos levelet felhívást is. Mert, hogy azt a cikket ez emittet leveleséve előtt nem olvasta el, arról intelligens voltánál fogva szintén meg vagyunk győződbe. — Hanem azért egy jó hancsot mégis legyen szánd adunk. Nem azt, hogy mielőtt jövelen így legyen inter-vódná, olvasni el a kifogások cikkel, hanem, hogy ne tesak ilyenkor másnak a — az — a profektívóját igybe venni, mert ez, ha vételeit nem is tartam, de semmi esetre sem használ Nincs alba közönet, ha csak ennek következtében mosnak tisztára — hemesköltséssel.

Kérjük mindazon tisztelt előfizetőinket és olvasóinkat, kik az előfizetési díjakat meg nem küldték, eziránt a legközelebbi postahivatalunknál vagy kiadóhivatalunkban mielőbb intézkedni, nehogy a lap szétküldése körül zavarok vagy kellemetlenségek támadjanak.

Tisztelettel
A KIADÓHIVATAL
Sopron, Ógábonatér 18.

V. 227/3/1909. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezenmel közhírré teszi, hogy a soproni kir. járásbírósg 1909. V. 227/1. számú végzésevel Dr. Freud Adolf wienli lakos engedelményu végrehajtó részre 8700 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt közzétett végrehajtás folytán végrehajtat szenvedelttel foglalatt 2426 kor. 81 fill. re becsült ingóságokra a feutidézett kir. járásbírósg fenti számú végzésevel

az árverés elrendeltetven, annak a felfölígalattal követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjegyet nyertek volna, végrehajtat szenvedelt lakásán, Sopronban (Híd-utca 15.), leendő megártása határidővel 1909. évi április hó 29. napjának délután 10 óráját tuzi ki, a mikor a bíróság feloglalt bor s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek közpénzfizetés mellett, szükség esetén becsaron alul is elfogja adni.

Felhívja mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelést megelőző kieligeltetéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöllettel volna es ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján kifüggeszteset követő naptól számítottik.

Sopron, 1909. évi április hó 12.

Becker,

kir. bír. végrehajtó

138/1909. vgrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenmel közhírré teszem, hogy a soproni kir. járásbírósg 1907. Sp. II. 462/3. számú végzése folytán Bienenfeld Benő soproni lakos végrehajtó javára 523 kor. 02 fill. főkövetelés és járuléki erejéig fogantatott közzétett végrehajtás alulmával bíróság felíglottal es 1120 koromára becsült következő ingóságok u. m.: 4 drb. szarvasmarhat nyilárverés utján eladom.

Mely árverések a soproni kir. járásbírósg 1909. V. 212/2. számú végzése folytán a helyszínen Sopronban (Hátútszó. 16.) leendő megártására 1909. évi április hó 21-iki napjának délutáni 2 óráját határidővel közzétett és ahhoz a vételi szándékozók elzemelt oly meggyőzőessé hívonni meg, hogy az érteltet ingóságokat az árverésen az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-sai értelmében a legtöbbet ígérőnek közpénzfizetés mellett becsaron alul is elfogja adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is a felfölígalattal követelés kieligeltési jogot nyertek volna, jelen árverest ezek javára is elrendelem.

Sopron, 1909. évi április hó 3.

Tihanyi Vilmos

kir. bír. végrehajtó

PONTOS ÉS LEGJOBB ÓRÁK
5 ÉVI JÓTALLAS
:: MELLETT ::
részletfizetésre is.
Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.
Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen es bérmentve
POLGÁR KÁLMÁN
műgárás
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.

Soetloff Oszkár
fényképezési műterme Sopron, Rössuth Lajos-ut 31. sz.
A műterem mesterkaruzson diplomált, Ő esasz, és kir. Fényező Lajos branzán és orléndi herceg udvari szállítója. Holonbhe herceg Ő mértósága szállítója, ajánlja magát minden adandó alkalmi felbetező képességökkel szentes ér. 2 k. r. a legművészetesebb gummi és pigmentumomással.
Videki meghívásnak rögtön eléget teszek és csak azon árakat számolom, mint helyben.

NYUGATMAGYARORSZÁGI „PETŐFI” KÖNYVNYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG SOPRON, VÁRKERÜLET 74.

Készít gyorsan és pontosan mindenféle nyomtatványokat csinos és tiszta kivitelben, jutányos áron. Különösen ajánlja magát névjegyek és üdvözlőkártyák és hasonló nyomtatványok készítésére, melyek meg a megrendelés napján el lesznek szállítva.

Alap. 1873. Pártoljuk a honi ipart! Telefon 43.

Kaucsuknyomdák minden árban kaphatók.

Legfinomabb hektografyvan kilonként 3 korona 20 fillér.

Rugyan tá- bélyegzőket

legszébb kivitelben es a legjutányosabb árban készít:

Váradi Ignác

rugyanatábélyező gyár

Sopron, Színház-utca 12. szám. főúdszint.

Hazai gyártmányok rakttára!

PAPÍR, IRÓ, RAJZ- ÉS IRODA FELSZERELÉS

a legnagyobb valasztékban, a legfinomabb és legkényesebb ízest is kieligítő kivitelben bámulatos olcsó árak mellett kapható

a „Corvina”
papírkészkeskedésben

Sopron, Színház-utca 26.

Videki megrendelések nyomában es a legmesszebb menő leküszimertésséggel teljesítettek.

Hirdetéseket

felvesz és jutányosan közöl

a kiadóhivatal.